

Hulladék, engedélyezés, szankció az uniós jogban

2010. szeptember 9.
Budapest

dr. Bérczi Anna - Jövő nemzedékek országgyűlési
biztosának irodája

Tartalom

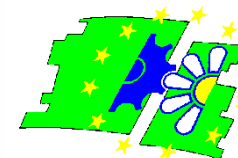
1. Az uniós hulladékjog
2. A hulladék fogalmának egyes elhatárolási kérdései az Európai Unió Bíróságának esetjoga tükrében
3. Engedélyezés
4. Szankciók

Jogi keretek 2010.12.12-ig

Uniós Hulladék Stratégia COM (2003)301, COM (2005) 666

Keretszabályozás

Hulladék keretirányelv
(Dir. 2006/12/EC)

Veszélyes hulladék irányelv
(Dir.91/689/EEC)

Hulladék szállítás rendelet
(Reg. No 1013/2006)

Hulladékkezelési műveletek

Hulladékok égetése
2000/76/EC

Hulladéklerakás
(99/31/EC)

IPPC
(2008/1/EC)

Hulladékáramok

Hulladék olaj
Dir 75/439/EEC

Titanium Dioxid
Dir 78/176/EEC

Szennyvíz iszap
Dir. 86/278/EEC

**Elemek és akku-
mulátorok**
Directive2006/66/EC

**Csomagolás És
csomagolási
hulladék**
Dir. 94/62/EC

PCBk
Dir.96/59/EC

**Roncs
autó**
Dir 2000/53 EC

**Elektroni-
kus és
elektromos
hulladék**
Dir.2002/96/EC

**Veszélyes
anyagok
korlátozása**
Dir.2002/95EC

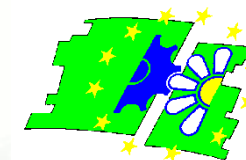
**Bányá-
szati
hulladék**
Com (2003)319

Jogi keretek 2010.12.12. után

Uniós Hulladék Stratégia

COM (2003) 301, COM (2005) 666

Keretszabályozás

Hulladék keretirányelv

(Dir. 2008/98/EC)

Hulladék szállítás rendelet

(Reg. No 1013/2006)

Hulladékkezelési műveletek

Hulladékok égetése (?)

2000/76/EC

Hulladéklerakás

(99/31/EC)

IPPC (IED)
(2008/1/EC)

Hulladékáramok

Szennyvíz iszap

Dir. 86/278/EEC

Elemek és akku- mulátorok

Directive 2006/66/EC

Csomagolás És csomagolási hulladék

Dir. 94/62/EC

PCBk

Dir. 96/59/EC

Roncšautó

Dir 2000/53/EC

Elektroni- kus és elektromos hulladék

Dir. 2002/96/EC

Veszélyes anyagok korlátozása

Dir. 2002/95/EC

Bányá- szati hulladék

Com
(2003)319

Melyik irányelv?

~~A Tanács 75/442/EGK
irányelve (1975. július 15.)
a hulladékokról~~

~~Az Európai Parlament és a
Tanács 2006/12/EK
irányelve (2006. április 5.)
a hulladékokról~~

Hatályos
17.5.2006

Hatályon kívül
helyezés
12.12.2010

Hatályos
12.12.2008

Az Európai Parlament és a
Tanács 2008/98/EK irányelve
(2008. november 19.) a
hulladékokról és egyes
irányelvek hatályon kívül
helyezéséről

Átültetési határidő
12.12.2010

Mi a hulladék?

- Miért fontos a gyakorlatban?
- Minden szektorális szabályozás alapköve
- A begyűjtéshez, válogatáshoz, tároláshoz, (nemzetközi) szállításhoz, kezeléshez (hasznosítás, ártalmatlanítás) fűződő közigazgatási kötelezettségek alkalmazása függ a fogalomtól
- Büntetőjogi szankciók (2008/99/EK)!

Mi a hulladék?

2006/12/EK IRÁNYELV

'hulladék': az [I. mellékletben](#) felsorolt kategóriák bármelyikébe tartozó olyan anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles

- megválnak
- megválni szándékozik
- megválni köteles
- A „megválnak” fogalom értelmezése

→ Szubjektív és

→ objektív elem

→ Teleológiai értelmezés: tárgy, „magas szintű védelem”, megelőzés és elővigyázatosság elve, hatékonyság

2008/98/EK IRÁNYELV

'hulladék': olyan anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles

Mi a hulladék?

- **Akkor is hulladéknak minősíthető a maradék kő, ha már hasznosítást követően válik meg tőle a birtokosa, illetve szándékában áll megválni tőle.**

(C- 418/97, C-419/96. sz. ügyek
ARCO Chemie 82., 94-95. pont)

- **A kőbányászatból származó olyan maradék kövek birtokosa, amelyeket meghatározatlan ideig tárolnak, arra várva, hogy majd hasznosításra kerüljenek, megválnak, vagy megválni szándékoznak az ilyen maradék kövektől, amelyeket ennek megfelelően hulladéknak kell tekinteni a 75/442/EGK irányelv értelmében;**

- **A maradék kövek tárolási helye, ezek összetétele és az a tény, még ha bizonyított is, hogy a kérdéses kövek nem jelentenek kockázatot az emberi egészségre, vagy a környezetre, nem releváns kritériumok annak meghatározása során, hogy a köveket hulladéknak kell-e tekinteni.**
(C-114/01. sz. ügy 32. pont
AvestaPolaritChrome; C-9/00 Palin Granit 47.)

Hulladék vagy Melléktermék?

2008/98/EK 5 . Cikk. (Melléktermékek)

- (1) Valamely anyagot vagy tárgyat — amely olyan előállítási folyamat során keletkezik, amelynek elsődleges célja nem ezen termék előállítása — csak akkor lehet nem a 3. cikk 1. pontjában említett hulladéknak, hanem mellékterméknek tekinteni, ha az alábbi feltételek teljesülnek:
 - a) az anyag vagy a tárgy további felhasználása biztosított;
 - b) az anyag vagy a tárgy további, a szokásos ipari gyakorlattól eltérő feldolgozás nélkül, közvetlenül felhasználható;
 - c) az anyagot vagy tárgyat valamely előállítási folyamat szerves részeként állítják elő; valamint
 - d) a további használat jogszerű, azaz a konkrét használat tekintetében az anyag vagy a tárgy megfelel a termék adott használatára, valamint a környezet- és az egészségvédelemre vonatkozó összes követelménynek, és nincsenek a környezetet és az emberi egészséget általánosan károsító hatásai.

Hulladék vagy Melléktermék?

- Kritériumok; Bizottsági közlemény (COM(2007) 59)
- A termelési folyamat integráns része
- A további felhasználás biztos
- „ a szokásos ipari gyakorlattól eltérő “ további kezelés nélkül → ez mit takar ?
- A további használat jogszerű
- A hulladék gazdasági értékének jelentősége?
 - Önmagában a gazdasági érték nem zárja ki a hulladék státuszt (→ C- 206/88 Vessoso and Zanetti)
 - De: A hiánya érv a hulladék státusz mellett (→C-1/03, Van de Walle: „egy teher, amelytől a birtokosa meg kíván válni”)

Engedélyezés

2006/12/EK:

9-11. cikk (kevésbé részletes, mint az új HKI. Pl.: bezárás, utógondozás nincs benne)

2008/98/EK:

IV. fejezet 23-26. cikk (A hulladékkezelési műveletek engedélyezési szabályai)

A 23. cikk (3) bekezdés erősebb, mint az előző irányelvi rendelkezés, ahol csak megtagadható (9. cikk (2) bekezdés) míg az új irányelvben meg kell tagadni az engedélyt, ha a tervezett módszer környezetvédelmi szempontból elfogadhatatlan, károsíthatja a környezetet (13. cikk).

Szankciók

2006/12/EK: (nincs általános szankciókat előíró cikk, helyette az alábbi cikkek használhatóak fel)

- **4. cikk (2)** illegális lerakás tilalma
- **13. cikk** : rendszeres ellenőrzés
- **15. cikk:** szennyező fizet elve

2008/98/EK:

- **36. cikk** végrehajtás és szankciók

Szankciók

- **Megfelelő intézkedések** (a szankciók módjának, mértékének a megválasztása tagállami hatáskörben van, a jogalkotó és a hatóság dönt arról)
 - a hulladékok elhagyásának
 - vagy illegális lerakásának, illetve
 - ellenőrizetlen kezelésének megtiltására.
- A szankcióknak, **hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek** kell lenniük

Esetjog

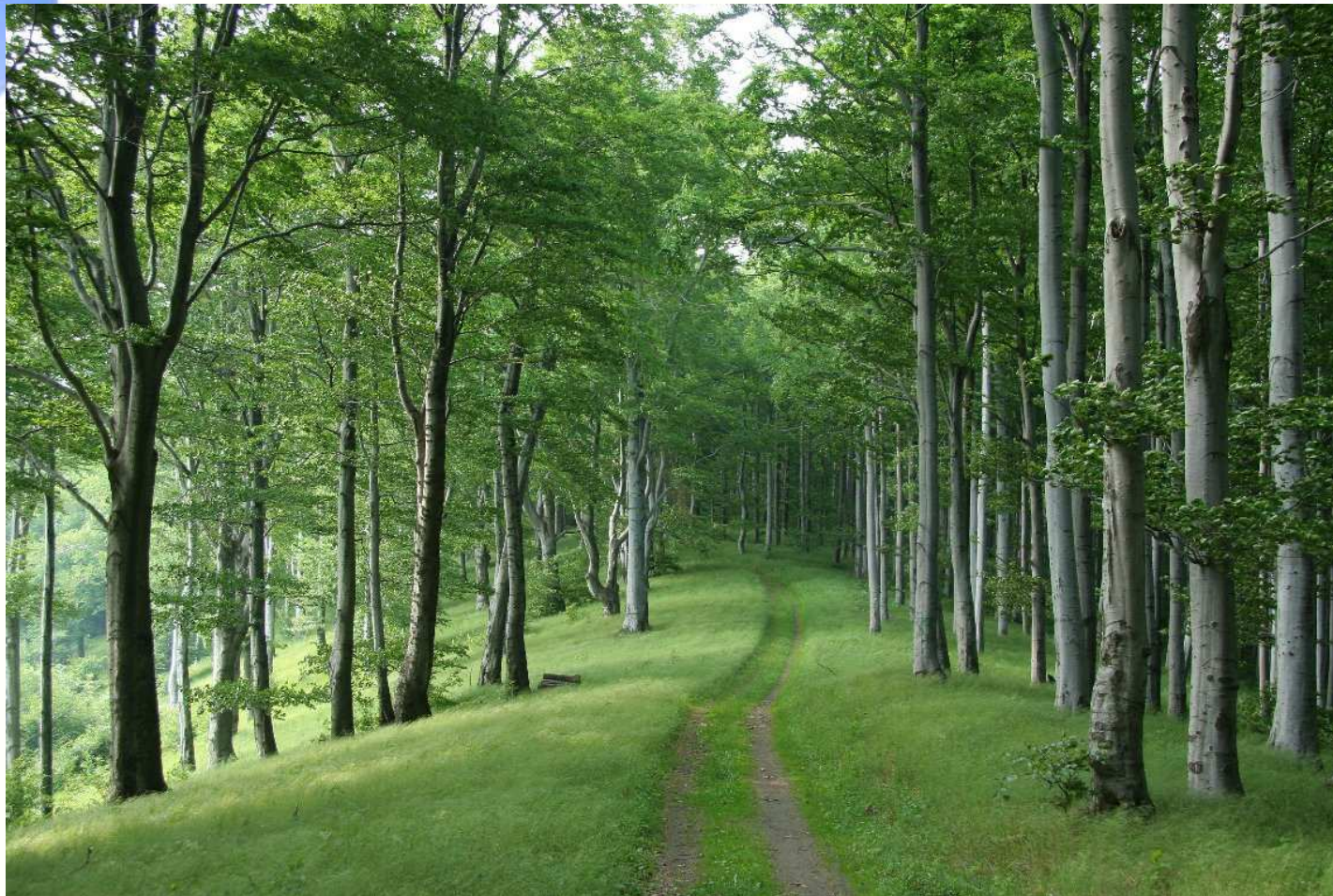
- **C-9/00 , C-114/01**
- **C-206/88 , C-359/88**
- **C-418/97 , C-419/97**
- **C-235/02 , C-1/03**
- **C-444/00 , C-304/94**
- **C-342/94 , C-330/94**
- **C-224/95 , C-416/02**
- **C-121/03 , C-457/02**

JÖVŐ NEMZEDÉKEK ORSZÁGGYŰLÉSI BIZTOSA

JÖVŐ NEMZEDÉKEK ORSZÁGGYŰLÉSI BIZTOSA

Köszönöm a figyelmet!

dr. Bérczi Anna
jogi referens

Jövő nemzedékek országgyűlési biztosának irodája

berczi@obh.hu

www.jno.hu

